

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.61

Hely

Idő

"1922"

Személy

Szerző:

Cím: *Tömegsírra bukkantak a régi belvárosi zálogház alatt*

Forrás:

Uj Nemzedék

Bp.

1922. 8. 9

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Közp.

Tömegsírra bukkantak a régi belvárosi zálogház alatt

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

A Belváros kellős közepén, a központi egyetem mellett még ma is ott éktelenkedik Budapest egyik legcsunyább háza: a régi zálogház egyemeletes épülete. Talán a Bástya-utcában van még egypár földszintes ház ebből a zsánerből, de ezeknek a multja tisztességesebb, mint a jelene. A Királyi Pál-utca és a Szerb-utca frontján terpszkedő épület mint valami vakablak a ragyogó ablaksorok közül úgy kiált az ott járókélokra rá:

— Vigyázz, itt történelmi multat rejtegetek!

Rácsos emeleti ablakai, piszkos vakolata, másfél méteres vastagságú fala, a nemrégiben még ott cirkáló csendőr — szinte ijesztően hatnak az emberre.

Valaha a Szent Kláráról nevezett kolostor volt az épület. Azután zálogház lett belőle. Az épületet még ma is régi zálogház néven ismeri mindenki. A kommün alatt vörös katonák költöztek be a százados falak közé, kommün után pedig fogházat csináltak belőle. A foglyokat nemrégiben telepítették ki az épületből, amelyet most gazdasági akadémia céljára alakítanak át. Vakolási, tatarozási, festési munkálatok folynak, de bizonyos, hogy az épület stílusa, ornamentikája nem fog változni most sem, aminthogy századok alatt nem változott. Arról van csak szó, hogy egy kicsit rendbehozzák és kicsinosítják a vén szolgálot. Az új paloták körülötte

porrá fognak omolni, a régi zálogház azonban még akkor is állani fog, annak nem árt se a történelem, se az idő, se a pincéiben tízezerszámra futkározó patkány-főhadiszállás.

Az átalakítás folyik kívül-belül. A külső munkákat is szokatlanul kezdődik: az ablakokon gerendákat dugta ki, erre deszkákat raktak és kész az állvány. Az udvar boglyamagasságyira tele van létrákkal és mindenféle kőművesszerszámokkal.

A minap a pincebontogatásra került a sor, hogy a fűtőtestnek helyt csináljanak. Ebből a célból el akartak távolítani egy falat, amely meglehetősen utban volt. Órákig tartó megfeszített munka után sikerült csak a hatalmas termésköveket eltávolítani. Már közel jártak a teljes áttöréshez, mikor a réseken keresztül átható szag kezdett terjengetni és a rés kiszélesítése után pedig emberi koponyák és csontok gurultak elő. Az alig harminc-negyven centiméteres kerületű lyukon öt emberi koponya, számos felső- és alsókar, abnormális nagyságú és vastagságú állkapocs, férfi és gyermekmedencecsont került napvilágra. Minden tüzetesebb vizsgálat nélkül meg lehetett állapítani, hogy a csontvázak mérszrétegben fekszenek egymás mellett, majd egymáson keresztülfektetve — így többször — fel egészen majdnem a pincetető magasságáig.

Aki a földszinten lakik, annak a lába alatt félméterrel lejjebb százsámra fekszenek a csontvázak. A próbát több helyen megismételték és mindenütt ugyanezt tapasztalták. Hozzávetőleges számítás szerint a régi zálogháznak a Királyi Pál-utcai frontján a pincében több ezer embert temettek és falaztak el annakidején. A házra vonatkozó történelmi följegyzésekből egyelőre nem sikerült megállapítani, hogy miként kerülhettek oda a hullák, valószínű azonban, hogy valami nagy járvány alkalmával. Annyit meg lehet állapítani így is, hogy az épület már állott, amikor a holtakat oda temették.

Muzeális körök még nem tudnak a leletről. A munkálatot vezető főmérnök kegyelctből megtiltotta, hogy a csontvázakat tovább háborgassák és a réseket újból befalaztatta. Ha évtizedek, esetleg évszázadok múlva valamikor ismét átalakítást akarnak végezni az épületen, rá fognak akadni egy befőttes üvegre helyezett cédulára, amelyre a kövcsözöket irták:

— 1922-ben a falat kinyitottuk de mivel hullákra akadtunk, a rés újból befalaztuk.

osi hazinyomda 1922